

แบบเขียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตร แปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมคราม Eco print ปักลายสะเลียม จำนวน 35 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

ความเป็นมา

ปัจจุบันวิถีชีวิตของผู้คนมีความเกี่ยวเนื่องกับการใช้สอยลวดลายมากกว่าอดีต โดยเฉพาะการใช้ลวดลายในเครื่องนุ่งห่ม ทั้งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย รวมทั้งเครื่องใช้อื่นๆ ซึ่งต้องมีลวดลายเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความสวยงามแสดงถึงวิถีชีวิต สถานะทางสังคม แสดงออกซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ ปัจจุบันกระแสของการบริโภคสินค้า ผ้าพื้นเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เริ่มมีบทบาทสูงขึ้น และเป็นแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลส่งเสริมเพื่อสร้างสินค้าที่ปลอดภัยจากสารเคมี เพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

สีธรรมชาติ เป็นสีที่สกัดได้จากวัตถุดิบจำพวก พืช สัตว์ และแร่ธาตุต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากกระบวนการตามธรรมชาติแหล่งวัตถุดิบของสีธรรมชาติสามารถหาได้จาก ต้นไม้ ใบไม้ ผล แก่น ราก เปลือก และจากส่วนต่างๆ ของสัตว์ หรือแมลงบางชนิด ซึ่งสามารถให้สีตามต้องการ และด้วยกรรมวิธีการสกัดสีที่แตกต่างกันทำให้สีที่ได้มามีความสวยงาม และหลากหลาย การหาสีพืชมักจากวัตถุดิบธรรมชาติควรพิจารณาว่า เป็นวัตถุดิบที่สามารถหาได้ไม่ยาก หรือมีอยู่แล้วในท้องถิ่น ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม สามารถสกัดได้ด้วยกระบวนการที่ไม่ซับซ้อน เช่น การต้มด้วยความร้อน

อำเภอทุ่งเสลี่ยมมีต้นไม้มที่เป็นเอกลักษณ์ คือ ต้นสะเดา หรือ สะเรียม เป็นไม้ยืนต้น ให้ดอกสีเหลือง ใบสวยงาม และมีจำนวนมากในอำเภอทุ่งเสลี่ยม ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอทุ่งเสลี่ยมจึงได้เห็นถึงความสวยงามของต้นสะเดา เพื่อนำมาเป็นเอกลักษณ์ ลวดลายที่สวยงามบน ผืนผ้า เพื่อสร้างจุดเด่น ที่บ่งบอกถึงอำเภอทุ่งเสลี่ยมและเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน เพิ่มความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าออกสู่ต่างจังหวัด

ปัจจุบันการผลิตผ้า Eco print สะเลียม เริ่มมีความหลากหลายและมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ซ้ำกัน มีลักษณะที่เหมือนกันมากขึ้น รวมถึงมีการทำผ้าด้วย Eco print มากมาย ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอทุ่งเสลี่ยมจึงได้มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนารูปแบบและผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่าง มากขึ้น แต่ยังคงไว้เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่มีต้นกำเนิดมาจากวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา ให้มีความโดดเด่น ดึงดูดความสนใจในการนำผลิตภัณฑ์สินค้าออกสู่ตลาดให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น จึงได้จัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตร แปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมคราม Eco print ปักลายสะเลียม นี้ขึ้นมา

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของประชาชนอย่างยั่งยืน
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทักษะ และเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพการทำ Eco print ด้วยการปักลายสะเลียมได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้เกี่ยวกับ การแปรรูปการทำผ้า Eco print ปักลายสะเลียม ไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว อย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและมั่นคง
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนารูปแบบการทำผ้า Eco print ด้วยการปักลายสะเลียมได้

เป้าหมาย

ประชาชนในอำเภอทุ่งเสลี่ยม และผู้สนใจ

ระยะเวลา

หลักสูตรจำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม ได้ ๒. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม ได้ 3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม ได้ 4 บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม ย่อมครามได้	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 3 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพธุรกิจ 4 ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ	1.วิทยากรให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ Pre-test ก่อนเรียน 2.วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคลในชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 3.วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 4.ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมที่ตัดสินใจเลือก 5.กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม พัฒนาด้วยการย่อมคราม โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์ 6.วิทยากรให้ความรู้เรื่อง Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย่อมคราม 7.วิทยากรบรรยายประวัติของ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม และอุปกรณ์ที่ใช้ ผ้า ใบไม้ ดอกไม้ และการย่อมคราม ฯลฯ	4	6
2	2.ทักษะการประกอบอาชีพ	1.เตรียมการประกอบอาชีพ - เตรียมวัสดุการทำEco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม โดย ศึกษาการออกสีของใบไม้ 2.การทำEco print ผ้า	1.ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม - การเตรียมวัสดุทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม ย่อมคราม โดย	1. วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ การทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม จาก เอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ 2. วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เรียน ออกเป็นกลุ่ม ผึกทักษะ การทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย่อมครามและการปัก	5	15

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		พิมพ์ลายสละเสียมด้วยการ ย้อมครามแล้วปักผ้าลาย เสียม - ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าสตางค์ - กระเป๋าผ้า 3.วิธีการเก็บรักษาEco print ผ้าพิมพ์ลายสละเสียม เพื่อ การจำหน่าย 4.การออกแบบผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์สินค้า	ใช้ลวดลาย ของใบไม้ ใน รูปแบบลวดลาย จากต้น เสียม 2.วิธีการทำEco print ผ้าพิมพ์ลายสละเสียม และการปักผ้าด้วย - ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าสตางค์ - กระเป๋าผ้า 3.วิธีการเก็บรักษา เพื่อการจำหน่าย 4.การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์สินค้า	ผ้า โดยศึกษาการออกสีของใบไม้ ในรูปแบบลวดลาย - ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าสตางค์ - กระเป๋าผ้า จนครบทุกคนและทำ ซ้ำ จนเกิดความ เข้าใจ 3. วิทยากรให้ ตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม ออกมาอธิบายวิธีการเก็บรักษาเพื่อการ จำหน่าย 4.วิทยากรอธิบายการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์สินค้า - รูปแบบบรรจุภัณฑ์ /logo /brand - การจัดทำบรรจุภัณฑ์		
3	3. การ บริหาร จัดการ ในการ ประกอ บอาชีพ	1. สามารถสำรวจและ ศึกษาทำเลที่ตั้งได้ 2. สามารถคิดคำนวณ ต้นทุนการผลิต และการ กำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขายได้ 3. สามารถศึกษาข้อมูล การตลาดวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาดใน ชุมชนได้ 4. สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการ ตลาดได้	1. การเลือกทำ/สถานที่ ที่ตั้งร้าน 2. การคิดต้นทุนการ ผลิต การกำหนดราคา ขาย การส่งเสริมการ ขาย 3. ศึกษาข้อมูล การตลาดวิเคราะห์ความ ต้องการของ ตลาดในชุมชน 4. กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการตลาด	1.วิทยากรและผู้เรียนร่วมแสดงความ คิดเห็นในเรื่องการเลือกทำ/สถานที่ตั้ง ร้าน/การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย ศึกษา ข้อมูลการตลาดวิเคราะห์ความต้องการ ของ ตลาดในชุมชน 2.วิทยากรให้ผู้เรียนกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการตลาดของตนเอง 3.วิทยากรให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ Post-test หลังสูตร Eco print ผ้าพิมพ์ ลายสละเสียม	2	3

สื่อการเรียนรู้

1. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
2. เอกสาร / ใบความรู้ / VDO
3. โทรศัพท์มือถือ/อินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

- 1.การประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติโดยการสังเกต
- 2.การประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม ดูจากชิ้นงาน
- 3.แบบทดสอบPre-test/Post-test

เกณฑ์การจบหลักสูตร

- 1.มีเวลาเรียน และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- 2.มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ.....ผู้เสนอ
(นางเพ็ญศรี มะโนจันทร์)

ลงชื่อ.....งานพัฒนาหลักสูตร
(นางเพ็ญศรี มะโนจันทร์)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(นางยุณิรัตน์ เปลิยนทอง)
ครูชำนาญการพิเศษ

รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สกร.อำเภอทุ่งเสลี่ยม

แผนการจัดการเรียนรู้

หลักสูตร แปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมคราม Eco print ปักลายสะเลียม จำนวน 35 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุ่งเสลี่ยม

วัน เดือน ปี	เวลา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ
10 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1.วิทยากรให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน 2.วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อบุคคลในชุมชนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 3. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม 4 แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพธุรกิจ	2	3. ชม.
11 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1. ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย้อมคราม 2.กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมพัฒนาด้วยการย้อมคราม โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์ 3.วิทยากรให้ความรู้เรื่อง Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย้อมคราม 4.วิทยากรบรรยายประวัติของ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียม และอุปกรณ์ที่ใช้ ผ้า ใบไม้ ดอกไม้ และการย้อมคราม ฯลฯ 5.การฝึกปฏิบัติย้อมครามผ้า	2	3 ชม.
12 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1. วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เรียน ออกเป็น กลุ่ม ฝึกทักษะ การทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย้อมคราม โดยศึกษาการออกสีของใบไม้ ในรูปแบบลวดลาย - ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ 2. ฝึกปฏิบัติการทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย้อมคราม	1	4 ชม.
13 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1. วิทยากรให้ผู้เรียน ฝึกทักษะ การทำ Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมย้อมครามและการปักผ้า โดยศึกษาการออกสีของใบไม้ ในรูปแบบลวดลาย- ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ โดยให้ปฏิบัติต่อจนเสร็จ	2	3 ชม.
14 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1.วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกการทำEco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมด้วยการย้อมครามแล้วปักผ้าลายสะเลียม - ลวดลายใบไม้ - ลวดลายดอกไม้ - ลวดลายผีเสื้อ 2. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกนำผ้า Eco print ผ้าพิมพ์ลายสะเลียมด้วยการย้อมครามแล้วปักผ้าลายสะเลียมนำมาทำเป็นรูปแบบต่างๆ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าต่างค์ - กระเป๋าผ้า	2	3 ชม.

15 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติต่อการนำผ้า Eco print ผ้าพิมพ์ลายละเอียดด้วยการย้อมครามแล้วปักผ้าลายละเอียดนำมาทำเป็นรูปแบบต่างๆ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าตุงต่าง- กระเป๋าผ้า	1	4 ชม.
16 ก.พ 68	09.00น.-15.00 น.	1. วิทยากรให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติต่อการนำผ้า Eco print ผ้าพิมพ์ลายละเอียดด้วยการย้อมครามแล้วปักผ้าลายละเอียดนำมาทำเป็นรูปแบบต่างๆ โดยทำเป็น - ผ้ารองแก้ว - กระเป๋าตุงต่าง- กระเป๋าผ้าแล้วนำเสนอผลงานภายในกลุ่ม 2.สรุปผลการจัด/ กิจกรรม 3.แบบทดสอบ 4.แบบประเมินความพึงพอใจ	1	4 ชม.

(ลงชื่อ..........วิทยากร)
(นางอัมพร โคตะสาร)

อนุมัติ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(นางยุณิรัตน์ เปลี่ยนทอง)
ครูชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา สกร.อำเภอทุ่งเสลี่ยม